

De waterroute.

Ca 55 km.

Knooppuntenroute:

97-34-14-15-Rd Zeeweg -> 17-18-19-54-24-84-

Linksaf fietspad:87-86-85-38-37-40-39-8-7-6-41-1-42-> Wijk aan Zee

Losse kaartjes met routebeschrijving aanwezig voor op de fiets.

Allereerst maak je kennis met de drinkwaterbereiding. Op de van Oldenborghweg, na het uitkijkduin, is aan de linkerkant de inlaat van voorgezuiverd water in het systeem. Het is duidelijk waarom deze in de volksmond 'de kwal' is gedoopt. Bij de Hoep (tussen knooppunt 14 en 15, bij de parkeerplaats van JohannesHof) kan je alle informatie krijgen over de waterzuivering, waarvan deze inlaat een onderdeel is. De duinen dienen als filter.

Blijf tussen 15 en 17, op het viaduct even staan en kijk naar het landschap aan de overkant. Het is een kom tussen twee strandwallen in, voorheen moerassig maar door bemaling is het veenmoeras verdwenen. Aan de kant van Bakkum liggen twee dijkjes, in het landschap slechts zichtbaar door de wilgen die er langs geplant zijn. Deze moesten de akkertjes van de dorpelingen droog houden. Verderop ligt een natuureservaat, de Schoonwatervallei, die uitsluitend gevoed wordt met duinwater (rellen). Op de voorgrond is een biologische veehouderij, afwaterend in de richting van het Alkmaardermeer, met redelijk constante vochtigheid. Het eerste gebied is over het algemeen 's-winters natter, 's-zomers droger.

Wanneer je verder rijdt langs de zeeweg zien je rechts de een kronkelend watertje: de Schulpvaart. Dit is oorspronkelijk een noordelijke arm van het OerIJ. Wat dat inhoudt? We komen er op terug. De Schulpvaart is gebruikt om schelpen naar de kalkovens in Akersloot te brengen. Eveneens aan de overkant van de weg bij het kruispunt met de provinciale weg bij Limmen zijn resten gevonden van een dorp met een smidse; het Middeleeuwse Smithan.

Tussen 17 en 54 ligt opnieuw een kom tussen twee strandwallen, namelijk die van Limmen-Heiloo en die van Akersloot. Even voor 54 passeer je het Poldergemaal. Het is ingericht als museum waar men alles over bemaling te weten kan komen.

Van 84 rechtstreeks naar 85 is weliswaar veel korter, maar je mist een prachtig stuk langs het Alkmaardermeer en de Stierop, met veel rietvogels.

Tussen 85 en 38 ben je in het gebied van het OerIJ, dat millennia v.Chr. uitmondde in de Noordzee bij Castricum. Het moet daar zo ongeveer hebben uitgezien als nu in de Biesbosch: een estuarium met allemaal geultjes, eilandjes en oeverwallen. Deze oeverwallen liggen nog steeds iets hoger, bijvoorbeeld de Oosterbuurt bij Castricum, waar ooit kasteel Croonenburgh stond. Oude boerderijen staan in dit gebied ook vaak op een oeverwal. Dat de vaargeul ongeveer tussen Krommenie en Heemskerk doorliep kan men zien op luchtfoto's. Bovendien is hier nog lang een riviertje geweest, de Kromme Ye. Deze liep vanuit het Wijkermeer, daar achter was het IJ. Vanaf 38 tot 6 ben je in de droogmakerij, de polder van het Wijkermeer: rechte sloten.

Bij 37 ligt Fort Velthuis, een fort uit de Stelling van Amsterdam. Deze was bedoeld om in oorlogstijd Amsterdam door een waterlinie te beschermen tegen aanvallen, maar is nooit als zodanig gebruikt. Tussen 39 en 8 ligt de kruitkamer.

Van 6 naar 41 de Aagtendijk, een van de vele dijkjes die Holland nodig had om droog te blijven. Tegenwoordig worden overal in Holland meertjes aangelegd, deels als buffer tegen overstromingen.

Tussen 1 en 42 passeer je de Scheibeeck, de scheiding van Velsen en (Bever)Wijk. Er waren vroeger veel meer beekjes. Die zijn grotendeels opgenomen in een irrigatiesysteem. Wie er nog wat van terug wil zien moet ook eens de bekenroute wandelen.

In het laatste traject passeer je het fabrieksterrein van een grote waterverslinder.